

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

A Nemzeti Választási Bizottság 731/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság a P. T. I. magánszemély (a továbbiakban: Beadványozó) által benyújtott kifogás tárgyában – 12 igen és 7 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság a kifogást elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. április 15-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgával rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[A kifogás tartalma]

[1]Beadványozó 2018. április 10-én 15 óra 36 perckor kifogást nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz az Origo.hu oldal és a Tények.hu Facebook-oldalán közzétett tartalom miatt, amelyekben közéleti szereplők közreműködésével Orbán Viktor melletti szavazásra buzdítanak az április 8-i választáson.

[2]Beadványozó álláspontja szerint a kifogásolt tartalmak politikai hirdetésnek minősülnek, ezt azonban a tartalmak nem tüntetik fel, és emiatt alkalmasak a választók befolyásolására, megtévesztésre. Előadta, hogy az Origo.hu oldal internetes sajtóterméknek minősül, és ilyen minőségében politikai hirdetést csak

ellenérték fejében tehetne közzé, amennyiben be lenne jelentve az Állami Számvevőszékhez.

[3]Beadványozó szerint az Origo.hu és a Tények.hu oldal közösségi oldalán folytatott fenti tevékenység sérti a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, a választás tisztaságának megóvása, c) pont szerinti esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között és az e) pont szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveket.

[4]Előadta, hogy a közszereplők állásfoglalása alkalmas lehet a közvélemény befolyásolására, és előfordulhat, hogy valamely a kampányban szereplő közszereplő rajongója nem az akaratának megfelelő pártra/jelöltre szavaz majd a választásokon.

[5]Megítélése szerint a kifogásban megjelölt médiatartalom-szolgáltatók eljárása akkor felelt volna meg a Ve. esélyegyenlőségről szóló alapelvének, ha a sérelmezett hirdetést valamennyi jelölt és jelölő szervezet szimpatizánsaival leforgatták volna.

[6]Rögzítette, hogy a Tv2 és az Origo.hu médiaszolgáltatóknak az a tevékenysége, hogy politikai reklámot készít saját hírolvasóival, riportereivel, tehát egyértelműen olyan személyekkel, akiknek a feladata a csatorna hírműsoraiban és egyéb aktuális tájékoztató műsoraiban a hiteles tájékoztatás, bizonyosan sérti a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét. Ennek alátámasztására idézte a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 7. § (1) és 12. § (3) bekezdését.

[7]Fentiekén túl rögzítette, hogy politikai hirdetést, illetve politikai reklámot csak jelölt illetve jelölő szervezet megbízásából, a megrendelő egyértelmű feltüntetésével, és a politikai hirdetés, politikai reklám megjelöléssel lehet közölni.

[8]Mindezek alapján kérte a Nemzeti Választási Bizottságot, hogy kifogásában foglaltakat vizsgálja meg és az abban a nevesített sajtóorgánumokkal szemben alkalmazza a megfelelő jogkövetkezményeket.

II.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[9]A kifogás nem megalapozott.

[10]A Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 43. § (1)-(2) bekezdései alapján a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. Eljárásában minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: a nyilatkozat, az irat, a tanúvallomás és a tárgyi bizonyíték.

[11]A Nemzeti Választási Bizottság rögzíti, hogy a kifogás két internetes oldalon, a „tenyek.hu Facebook oldalán” és az „origo.hu” oldalon választási kampány során folytatott tevékenységre irányulnak.

[12] A Bizottság elsőként a kifogásban megjelölt „TV2 (Tények)” Facebook oldalával kapcsolatban végezte el a jogorvoslati kérelemben előadottak vizsgálatát. A Nemzeti Választási Bizottság utal arra, hogy Beadványozó a fellebbezésében a Facebook oldalra, mint sajtótermékre hivatkozott. A sajtótermék fogalmát a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 1. § 6. pontja akként határozza meg, hogy az napilap és más időszaki lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál, amelyet gazdasági szolgáltatásként nyújtanak, amelynek tartalmáért valamely természetes vagy jogi személy szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja szövegből, illetve képekből álló tartalmaknak a nyilvánossághoz való eljuttatása tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából, nyomtatott formátumban vagy valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül. Az előzőek alapján a Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy a Facebook oldal nem minősül sajtóterméknek.

[13] A Bizottság a fentiek hangsúlyozása mellett rögzíti, hogy Beadványozó a kifogásolt Facebook oldal internetes elérhetőségét nem csatolta, illetve a sérelmezett tartalmakat sem jelölte meg közelebről az oldalon, így a Facebook-oldalra vonatkozóan a fellebbezésben foglaltakat nincs módja a Bizottságnak figyelembe venni.

[14] Beadványozó jogorvoslati kérelmében kifogásolt másik tartalom, a New Wave Media Group Kommunikációs és Szolgáltató Kft. kiadó gondozásában álló internetes sajtótermék, az origo.hu oldal cikkében közzétett, sérelmezett videóval kapcsolatban a Nemzeti Választási Bizottság az alábbi megállapításokat teszi. A Nemzeti Választási Bizottság rögzíti, hogy az origo.hu oldalon közzétett cikk (<http://www.origo.hu/itthon/valasztas2018/20180406-tv2-tenyek-mokka.html>) a Tények műsor Facebook-on közzétett videó-összeállítását mutatja be, amelyben a TV2 két műsorának, a Tények és a Mokka című műsorok műsorvezetői szerepelnek. Az origo.hu cikkének felsejtése úgy fogalmaz: „Mit várnak a most vasárnapi választástól, erről beszélnek a TV2 Tények és Mokka műsorvezetői.”

[15] Beadványozó a Nemzeti Választási Bizottság által 719/2018. NVB határozatával elbírált Tények című műsorszám 2018. április 7-i adására nem hivatkozott.

[16] Beadványozó érvelését arra alapítja, hogy a kifogásolt videó „nyilvánvalóan” politikai hirdetés, illetve politikai reklám, mely elrejti ezen mivoltát, ezért megtévesztő és jogsértő. Az érvelés alapjául szolgáló fogalmi kereteket vizsgálva a Nemzeti Választási Bizottság rögzíti, hogy a Ve. 140. §-a tartalmazza a kampányeszközök felsorolását, melyek között a c) pontban szerepel a politikai reklám és a politikai hirdetés. E két kampányeszköz fogalmát a Ve. 146. § a) és b) pontja az alábbiak szerint határozza meg: politikai reklám a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. § 55. pontjában meghatározott politikai reklám, azzal az eltéréssel, hogy a párt, politikai mozgalom és kormány alatt jelölő szervezetet és független jelöltet kell érteni.

Politikai hirdetés az ellenérték fejében közzétett, valamely jelölő szervezet vagy független jelölt népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, sajtótermékben közzétett médiatartalom vagy filmszínházban közzétett audiovizuális tartalom.

[17] A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy a kifogás a médiaszolgáltató tevékenységét a választási kampányban való részvétellel összefüggésben támadta, mely alapján arra – mint ágazati jogszabály – az Mttv. és az Smtv. rendelkezései is irányadóak. A Ve. 151. § (1) bekezdése alkalmazásában a médiaszolgáltató választási kampányban való részvételével kapcsolatban a Ve. rendelkezéseinek érvényre juttatása vizsgálandó az Mttv. és az Smtv. általános, alapelvi szabályaira figyelemmel.

[18] Az Mttv. 203. § 40. és 41. pontja szerint a médiaszolgáltatás és a sajtótermék tartalmának meghatározása a médiaszolgáltató szabad döntésén alapul, a médiaszolgáltató az, aki szerkesztői felelősséggel rendelkezik a médiaszolgáltatás tartalmának megválasztásáért, és meghatározza annak összeállítását. A szerkesztői felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelenti. A médiaszolgáltatók, a sajtóterméket kiadók, a kiegészítő médiaszolgáltatást nyújtók, a műsorterjesztők az Mttv. hatálya alá tartozó tevékenységek végzése során a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megfelelően, az Mttv.-ben és az Smtv.-ben meghatározottak szerint kötelesek egymással és a nézőkkel, hallgatókkal, olvasókkal, felhasználókkal, előfizetőkkel kölcsönösen együttműködve eljárni.

[19] Beadványozó az Mttv. 7. § (1) bekezdésére hivatkozik, mely szerint a médiaszolgáltatók, a sajtóterméket kiadók, a kiegészítő médiaszolgáltatást nyújtók, a műsorterjesztők az Mttv. hatálya alá tartozó tevékenységek végzése során a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megfelelően, az Mttv.-ben meghatározottak szerint kötelesek egymással és a nézőkkel, hallgatókkal, olvasókkal, felhasználókkal, előfizetőkkel kölcsönösen együttműködve eljárni. Beadványozó hivatkozik továbbá az Mttv. 12. § (3) bekezdésére, amely arról rendelkezik, hogy a médiaszolgáltató hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámaiban műsorvezetőként, hírolvasóként, tudósítóként rendszeresen közreműködő munkatársai bármely médiaszolgáltató által közzétett műsorszámban szereplő politikai hírhez véleményt, értékelő magyarázatot – kivéve a hírmagyarázatot – nem fűzhetnek.

[20] A Nemzeti Választási Bizottság álláspontja szerint az origo.hu-n közzétett tartalomból egyértelműen megállapítható, hogy az eredetileg egy közösségi oldalon megjelenített tartalomról tudósít, azt kommentálja, ezért az nem felel meg a politikai hirdetés definíciójának. Az átvett videóbejátszás eredetileg nem sajtótermékben, hanem egy közösségi oldalon jelent meg, ami a politikai hirdetés fogalmának alkalmazhatóságát szintén kizárja. A konkrét tartalom pedig magánszemélyek álláspontját tartalmazza az országgyűlési választásokkal kapcsolatban.

[21] Tekintettel arra, hogy az origo.hu internetes sajtóterméknek minősül, az azon elhelyezett tartalmak nem tartoznak az Mttv. kifejezetten csak médiaszolgáltatásokra vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá. A Mttv. hivatkozott 12. § (3) bekezdése médiaszolgáltatásokra vonatkozik, így annak az origo.hu-n elhelyezett tartalomra való alkalmazhatósága fogalmilag kizárt.

[22] Egyebekben a Nemzeti Választási Bizottság rögzíti, hogy az Mttv. a médiaszolgáltató részére biztosítja a szerkesztői szabadságot, aminek mintegy garanciáját adja az Mttv. 7. §-ának, és a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának rendelkezése. Az Alkotmánybíróság 1/2007. (I. 18.) AB határozatában foglalt érvelése és a Kúria Kvk.I.37.388/2018/2. számú végzésére hivatkozva a Nemzeti Választási Bizottság álláspontja szerint a nyilvánossághoz közvetített tartalom meghatározása, a tartalom kiválasztása, összeállítása és az annak alapján kialakított gyakorlat a szerkesztői szabadság és a szerkesztő felelősségébe és nem a választási bizottságok hatáskörébe tartozó kérdés.

[23] A Nemzeti Választási Bizottság a fentiekben kifejtettek alapján megállapítja, hogy az origo.hu-n közzétett kifogásolt tartalom nem minősül politikai reklámnak, továbbá mivel az nem tartozik az Mttv. 12. § (3) bekezdésének hatálya alá, nem tekinthető az aszerinti hírszolgáltatásnak, illetve politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámnak, így nem valósít meg jogsértést, illetve választási eljárási alapelv sérelme sem állapítható meg.

[24] A Nemzeti Választási Bizottság mindezek alapján – a Ve. 220. §-ára hivatkozva – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[25] A határozat a Ve. 43. § (1) és (2) bekezdésén, 140. §-án, 146. § a) és b) pontján, 151. § (1) bekezdésén, 220. §-án, az Mttv. 7. §-án, 12. § (3) bekezdésén, a 203. § 40., 41. és 55. pontján, az Smtv. 1. § 6. pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, a 224. § (1), (2) és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. április 12.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke